

VIELHA	CAP	973 64 31 40	Informació i Turisme	973 64 01 10	Dispensari mèdic	973 64 82 11	SALARDÚ
Conselh Generau d'Aran	Farmàcies	973 64 23 46	Correus	973 64 09 12	Guàrdia Civil	973 64 82 07	Ajuntament
Ajuntament	Palà	973 64 25 85	Urgències	112	Farmàcia Almansa	973 64 82 19	Guàrdia Civil
Hospital Val d'Aran	Óscar Nart Vielha	639 300 860	Pompiers d'Aran	973 64 00 80			VILAMÒS
	Bausen	695 90 60 90	Mossos d'Esquadra	973 35 72 85			Ajuntament
	Belmonte	649 98 73 19	Guardia Civil	973 64 00 00			BAUSEN
	Dedieu	629 37 00 70	BOSSÒST				Ajuntament
	Vergés	639 11 06 42	Ajuntament	973 64 81 57			ES BÒRDES
	Viló	616 55 33 62					Ajuntament

RAMADERIA SANITAT

Fires de bestiar sense córrer risc de febre hemorràgica

Sense ovelles a la de Les i sense animals a les de Salardú i Vielha

X. R. / R. R.

LLLEIDA | Les va estrenar ahir les fires ramaderes de la tardor a Aran, que aquest any s'han adaptat per evitar risc de transmissió de la febre hemorràgica després de l'aparició de focus a l'Aragó. La localitat del Baish Aran va exhibir cavalls però no ovelles, ja que aquest bestiar i el boví són més vulnerables a patir aquesta patologia, que perjudica el desenvolupament dels animals i es transmet a través de picades de mosquits.

El certamen va reunir 110 parades, la majoria d'Aran i França. Va començar amb un esmorzar popular en el qual es van servir unes 500 racions. Avui se celebra la fira ramadera de Salardú i demà la de Vielha. Cap de les dos exhibirà animals per evitar risc de contagi. Desplegaran parades d'alimentació i altres productes i acolliran actes festius i culturals.

Prevenció en més territoris

La prevenció de la febre hemorràgica s'estén més enllà d'Aran. Al Pallars Jussà, la Pobleja de Bellei estrena avui la fira ramadera. Mostrarà cavalls, vaques i ovelles, després de preparatius que han inclòs treballs de desinfecció i desinsectació, així com exàmens veterinaris. "Amb els problemes que té la ramaderia extensiva només ens faltaria aquesta malaltia", va afirmar Lázaro Moreno, ramader que ahir aplicava repel·lent d'insectes per protegir a les vaques a les Valls d'Aguilar.

Cavalls ahir a la fira ramadera de Les.

Lázaro Moreno, ramader, aplica repel·lent d'insectes a una vaca.

ROSA MARIA SALGUEIRO
MOTS

Eth teletraballh

Pr'amor dera Covid, eth govèrn aprovèc era prumèra Lei de teletraballh, un nau sistèma de treballh, qu'encaira que ja se practicaue a menor escala, aué a vengut entà quedar-se. Arraítz d'açò a gessut tota ua normatiua: decretès, reiaus decretès, resolucions, instruccions, normes, etc. entà regular tot aguest metòde de cambi autan ena administracion publica coma ena empresa privada.

Eth teletraballh a d'èster pactat entre eth treballador e era empresa, s'a de signar un acòrd a on constaràn es oraris, eth materiau de besonh tant d'equips coma d'airines, despenes, quin percentatge de teletraballh e quin de presenciau, en fin ua auta manèra de treballh qu'a estat possible gràcies ara introduccion des naues tecnologies, sustot des meies informatics que permeten ua bona comunicacion e de forma luenhana. Sonque ei de besonh un PC, internet,

un mobil e ua camera digitau entà començar a treballh, non cau ne ua taula, se pòt treballh inclús anant en bus, en trèn o en avion e en quinevolh moment.

Causa qu'a permetut ua conciliacion familiar, abans sonque podíem demanar ua reduccion de jornada. Segon-tes er INE (Institut Nacionau d'Estadistica) eth grop d'edat que mès ac demane son es de 35 a 44 ans, grop que coincidís tamb es persones que comencen a formar ua familia e tamb hilhs a cuedar. Eth hèt de non auer-se de desplaçar tath lòc de treballh a on se i demore era màger part deth dia, aufris ath treballador mès temps entà èster tamb era sua familia. Diden qu'era possibilitat d'organizar-se er orari des de casa e un còp solucionats es imprevisits familhars, se tradusís en ua major productivitat pr'amor qu'es ores de treballh seràn entà auançar en ahèr!

PATRIMONI HISTÒRIC

Obres de consolidació a Santa Maria d'Arties

NAUT ARAN | El Conselh Generau d'Aran ha iniciat obres de consolidació a l'església de Santa Maria d'Arties, amb el desmuntatge d'un contrafort que presenta una llarga esquerda. És un element datat entre els segles XVII i XVIII, molt posterior a l'edifici del

XII. L'operació es porta a terme després de diversos intents de reparació sense èxit en què l'esquerda va reaparèixer. El Conselh l'atribueix a un "mal assentament de l'estructura que podria provocar un ensorrament parcial amb risc per a les persones".

NAUA TEMPSADA

ÈM ÇÒ QU'ÈM

Era prumèra sèria dera istòria en aranès

Cada dijaus entàs 22.55 h
Red. diuendres entàs 18.22 h

segueix-nos a

Descarrega'l l'App gratuïtament a:

GUIA

www.segre.com/guia

50 Certamen. Arranca el Musiquem Lleida! amb dos concerts de piano i guitarra.

51 Música. El Jazz Tardor celebrarà l'edició número 30 amb dinou concerts.

GERARD HOYAS

LLIBRES MEMÒRIA HISTÒRICA

Diaris des del front de guerra

L'historiador lleidatà Oriol Riart dona veu a 'Érem ferres' a 39 soldats republicans i franquistes que van guardar per escrit les seues vivències || "Relaten el dia a dia sense saber el que vindrà"

L. GARCÍA

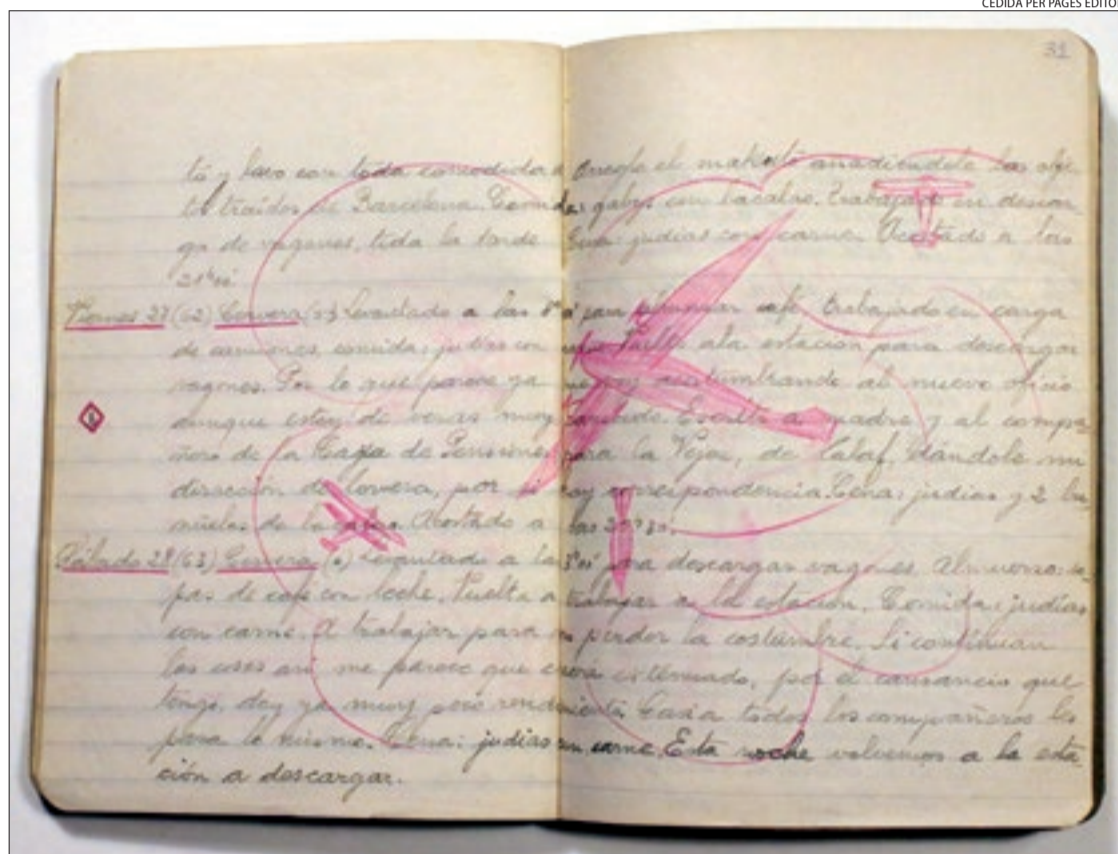
LLEIDA | "Els homes no eren homes, eren ferres." És una frase que apareix al diari personal de José Manau, de Pinós, que va escriure mentre combatia al front de Terol durant la Guerra Civil. I d'aquí el títol d'*Érem ferres* (Ed. Pagès Editors), llibre en el qual l'historiador lleidatà Oriol Riart reuneix i analitza trenta-nou diaris de combatents, la majoria republicans, però també franquistes, que expliquen de primera mà com era el dia a dia a les trinxeres. "Fins ara hi ha hagut publicacions d'un diari personal en concret però no existeix cap llibre d'aquest estil, que es basi en els diaris personals per conèixer les pors, les inquietuds, les emocions o les reflexions dels soldats

'BÀLSAM A L'INFERN'

L'autor destaca que la correspondència era vital per als soldats com "una via d'escapament"

comptades per ells mateixos", explica l'autor a aquest diari.

"La gent creu que als diaris només hi haurà aventura i batalles, però no és així. En aquests, els soldats relaten el dia a dia, sense saber el que vindrà i què serà d'ells, i parlen de la gana, del fred, que no tenen prou mides", afegeix. L'objectiu del llibre és recopilar un testimoni "fonamental" de la contesa de la mà dels que la van viure

CEDIDA PER PAGÈS EDITORS

Diari de Luis Sales Boli, que va fer tasques de municionament a les estacions de Tàrraga i Cervera.

a primera fila. "L'objectiu és atansar-nos a les experiències de la vida al front, no només en el combat, només el dia a dia a les trinxeres i a la rereguarda. I de la mà de persones humils, fills de ningú, persones normals i corrents que viuen i pateixen la història", assegura. Segons Riart, el llibre també pot ajudar a trobar desapareguts durant la guerra. "Deixen constància de soldats morts al front i això

podria donar pistes a les famílies per saber què li va passar al seu ésser estimat si encara ho ignoren", destaca.

De l'anàlisi, l'historiador remarca temàtiques com ara la mort, que és present i marca la vida diària dels soldats, les desercions, l'enyorança de la família, l'avorriment i el lleure, així com les amistats que fan amb els seus companys. Però entre totes aquestes, destaca la

correspondència. "Per als combatents era vital rebre i escriure cartes. A tots els diaris es reflecteix. Encara que en la majoria no expliquen el contingut, es desprèn que rebre alguna carta és una via d'escapament", assegura. Com va escriure un dels soldats al seu diari després de rebre la missiva de la seua família: "Un bàlsam al mig de l'infern."

El llibre recull diaris de sol-

MIREIA GUILLEGA

Oriol Riart.

FITXA PERSONAL

ORIOL RIART ARNALOT

Lloc: Esterrí d'Àneu (1978).

■ Doctor en Història Contemporània, arxiver i fotògraf. Especialista en la Guerra Civil, ha estudiat els vestigis bèl·lics del front català, destacant els del Pirineu. És el responsable de l'Arxiu Històric de les Valls d'Àneu i de la Biblioteca Pública d'Esterrí d'Àneu.

datos que van passar, en un moment o un altre de la contesa, pel front català, com el del Segre, el Pallars o Balaguer. Dels trenta-nou diaris, dos d'aquests són de lleidatans. José Manau Vila, de Pinós i que va ser al front de Terol, i Lluís Montserrat Morera, de Fondarella, i que en un combat al front de Terol va perdre la mà dreta. D'altra banda, alguns dels diaris són inèdits.

GERARD HOYAS

Alguns dels jugadors que van participar ahir en la tarda d'escacs a la plaça Ricard Viñes de Lleida.

ACTIVITATS DIA MUNDIAL

Tarda d'escacs per visibilitzar la salut mental

LLEIDA | La plaça Ricard Viñes va acollir ahir una trobada de jugadors d'escacs amb motiu del Dia Mundial de la Salut Mental, que es commemora el proper 10 d'octubre. L'activitat va comptar amb la participació d'usuaris del Servei de Rehabilitació Comunitària de Lleida i de l'Hospital Sant Joan de Déu Terres de Lleida. També de l'acadèmia Josep Oms, entre altres col·laboradors.

Amb l'objectiu de conscienci-

ar i sensibilitzar la ciutadania, s'han organitzat diverses activitats al llarg de la setmana per commemorar el Dia Mundial de la Salut Mental. Així, avui, a partir de les 10.00 hores, la plaça Sant Joan de Lleida acollirà diverses activitats lúdiques organitzades per Salut Mental Ponent. En total, 35 entitats han unit esforços per dur a terme 45 actes en quinze localitats diferents de les comarques lleidatanes.

La pàgina de la Federació
Sardanista de les Comarques
de Lleida

www.sardalleida.cat

Joaquim Fabrés. comunicacio@sardalleida.cat / @sardalleida / Telèfon: 973 711 975 · 664 398 650

Sardanejant

JOSEP BLASI

Trobada d'aquest any a Mollerussa.

Nova campanya de promoció dels cursos de sardanes del Saltem i Ballem

Les diferents activitats del certamen s'iniciaran el febrer de l'any que ve

El sector de l'ensenyament de la sardana de la Federació Sardanista de les Comarques de Lleida, Saltem i Ballem, està dissenyant l'agenda dels cursos que se celebraran en el segon trimestre escolar. Per aquesta edició, des de l'organització es treballa per incrementar el nombre d'escoles de les comarques pirenaïques que se sumin als cursos.

En l'anterior edició es van recuperar per al programa d'ensenyament sardanista les

escoles de Sort, Tremp i la Pobleta de Bellvei. Per a la pròxima edició s'està en contacte, a més dels municipis esmentats, amb els ajuntaments i escoles de Vilanova de Meià, Artesa de Segre, Organyà, Pont de Suert i la Torre de Capdella.

També està sobre la taula poder celebrar una trobada Intercomarcal escolar del Pirineu per tal de facilitar el transport i desplaçament entre les comarques pirinenques.

A principis del nou trimes-

tre escolar es tancarà el termini d'inscripció als cursos i s'espera també un important increment de la zona del Pla d'Urgell, Segrià, Urgell, Garrigues i Segarra.

La Trobada Intercomarcal Escolar del Saltem i Ballem 2024 se celebrarà el divendres 3 de maig a les 10 del matí al Parc de Sant Eloi de Tàrraga. Saltem i Ballem, l'Ajuntament de Tàrraga i els Amics de la Sardana de Tàrraga estan perfilant el programa de la troba-

da, que vol continuar amb la línia marcada aquest any 2023 a Mollerussa combinant l'acte propi sardanista amb altres de culturals.

En la passada edició van participar-hi 2.240 alumnes de 51 centres escolars de la província de Lleida. La Trobada Intercomarcal Escolar del Saltem i Ballem de les comarques de Lleida, acte oficial de cloenda dels cursos i tallers, es va celebrar a Mollerussa el divendres 5 de maig.

FESTA MAJOR

Ballada de sardanes al Castell del Remei

El diumenge 8 d'octubre, el Castell del Remei celebra la seva festa major amb un ampli programa d'activitats lúdiques i culturals que inclouen una ballada de sardanes a les 12 del migdia a càrrec de la Coblà Tàrraga en l'esplanada davant l'edifici principal.

Les activitats està previst que s'iniciïn a les 10 del matí amb el tradicional toc inicial de sirena. Al llarg de la matinal els visitants podran gaudir d'un mercat de productes artesans i de proximitat, passejada amb carruatge de

cavalls, jocs infantils, servei de bar, exposicions, missa solemne i altres activitats. El pregó de les festes anirà a càrrec de Jesús Navarro Guitart, director del Museu Morera de Lleida.

La festa del Castell del Remei, segons la història publicada en la seva pàgina web, "neix de la voluntat popular de la comunitat rural que habitava la colònia agrícola, tradició que es manté fins als nostres dies". Clourà amb el tradicional toc final de sirena i un dinar popular.

HOMENATGE

Estrena de la sardana 'Urgellenca' a la Seu d'Urgell

En la ballada del passat diumenge, els Amics de la Sardana de la Seu d'Urgell van retre homenatge a la sardanista de la ciutat Maria Dolors Siscart amb l'estrena de la sardana *Urgellenca*, del compositor Jordi Molina, interpretada per la Bellpuig Coblà.

La sardana, que és un encàrrec de la família de Siscart, ha comptat amb l'estreta col·laboració de l'entitat sardanista de la Seu d'Urgell. La sarda-

na estrenada és un reconeixement a la llarga trajectòria en la difusió de la dansa catalana a la ciutat per part de Siscart per extensió al moviment sardanista a la capital de l'Alt Urgell.

La ballada del diumenge 24 de setembre tanca el cicle de ballades de sardanes que s'han celebrat pràcticament tots els diumenges d'estiu i que ha comptat amb un bon nombre de participants.

AGENDA

08/10 Mollerussa. 6è Concurs Individual de Sardana Reversa. 11.30 h. Sala Teatre L'Amistat. Coblà Jovenivola d'Agramunt.

08/10 Castell del Remei. Ballada de sardanes de festa major. 12.00 h. Plaça del Castell. Coblà Tàrraga.

08/10 Balaguer. Ballada del Miracle. Ballada de sardanes. 12.00 h. Plaça Mercadal. Coblà Reus Jove.

Consulteu dates i horaris a la pàgina web de la federació:
www.sardalleida.cat

ART

La cobla, en un nou mural a Balaguer

Segons informa el Col·lectiu Sardanista de Balaguer, dissabte passat es va inaugurar a Balaguer un nou mural on la cobla, la formació musical genuïnament catalana, ocupa un lloc destacat. L'obra és de la il·lustradora Núria Ribó i inclou quatre músics de cobla traient el cap per la finestra tot tocant els seus respectius instruments: flabiol i tamborí, tenora, trompeta i contrabaix. El mural és un homenatge a l'il·lustrador Frederic Letamendi, recentment traspasat. I està format per un total de nou finestres o balcons, on es representa el mateix Letamendi, acompanyat d'altres personatges del món costumista que havien protagonitzat els dibuixos d'aquest ninotaire balaguerí. L'obra forma part de la ruta dels balcons il·lustrats, iniciativa que recupera personatges de la història local amb murs del centre històric.

Ballada de sardanes el diumenge 8 d'octubre

El Col·lectiu Sardanista de Balaguer programa per demà, 8 d'octubre, una nova edició de la ballada de sardanes dedicada a la Verge del Miracle. La trobada sardanista tindrà lloc a les 12 del migdia a la plaça Mercadal de Balaguer i comptarà amb la Coblà Reus Jove. Els pròxims actes a l'agenda sardanista de la capital de la Noguera seran les ballades de festa major programades el 9 i 10 de novembre i el concurs de colles sardanistes Trofeu ciutat de Balaguer el diumenge 12 del mateix mes.